

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40

SLOVENE

Gene Inzeratom:
Enostopna petina vrste maš
oglasa po Din 1-50 in Din 2-
veliki oglas nad 45 cm vi-
šine po Din. 2 50, poslana itd.
po Din. 4 —
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri jutraj.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Bosopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglas,
zagreb 39.011, sarajev. 7563, praška in dunaj. 24.797.

Novi krški biskup.

Iz Rima se potrjuje vest, da je Sv. oče Pij XI. imenoval dekana ljubljanske teološke fakultete univ. prof. dr. Jos. Srebrnič za škofa na Krku.

Novi krški biskup dr. Josip Srebrnič je rodil 2. februarja 1876 v Solkanu pri Gorici. Gimnazijo je pohajal v Gorici, kjer je bil več let v deškem semenišču gojenec dr. A. Mahnič. Ko je l. 1896, z odliko dovršil gimnazijo, se je vpisal na filozofsko fakulteto na Dunaju. Obenem je kot prostovoljec v Pragi in Budapešti doslužil vojaško leto. Po dovršenih filozofskih študijah je bil najprej suplent na goriški gimnaziji. Začetkom l. 1902. je bil na dunajski univerzi promoviran za doktorja filozofije. Sedaj tovariši z občudovanjem pripovedujejo, kako je stopil kot doktorant z znanim Marijanske kongregacije in s trobojnim trakom na prsih pred rektorja in profesorski zbor. Isto leto je napravil tudi državni izpit iz geografije in zgodovine. A vedno bolj živo se mu je vzbujala želja, da bi se posvetil duhovskemu zvanju. Že jeseni l. 1902. je vstopil v duhovsko semenišče. Predstojniki so ga poslali v Rim v Germanikum in na gregorijansko univerzo.

Ko se je l. 1907. kot duhovnik in doktor teologije vrnil iz Rima domov, so mu poverili najprej službo bibliotekarja in študijskega prefekta v bogoslovnem semenišču, že leto potem pa mesto ravnatelja v deškem semenišču, ki ga je vodil do l. 1912. Medtem je bil imenovan za profesorja cerkvene zgodovine na bogoslovnem učilišču. Obenem je bil tudi ravnatelj dekliškega ličja pri notredamkah.

Med vojsko je moral tudi on iz Gorice, se je preselil v Stično na Dolenjskem, kjer je goriško bogoslovno semenišče in učilišče pri belih menihih dobilo začasen dom. Tu je ostal tri leta kot začasen profesor cerkvene zgodovine. Početkom l. 1918. mu je v Stični umrla draga mati. Ko se je po prevratu l. 1919. ustanovila v Ljubljani univerza in na njej teološka fakulteta, ga je prvi profesorski kolegij poklical za profesorja iztočne cerkvene zgodovine na fakulteto. Goriški nadškof mu je s težkim srцем, a vendarle izrecno dovolil, da je smel stalno zapustiti Gorico.

Na univerzi se je prof. Srebrnič z vso nemo posvetil znanstvenemu delu. Literarno je deloval že pred vojsko, zlasti pa med vojsko, ko je v Stični nekoliko svobodneje dihal. Svoje spise je priobčeval v Voditelju, Času in drugod, sedaj kot univerzitetni profesor predvsem v Času in Bogoslovnem Vestniku. Zadnji čas je zbiral gradivo za večje znanstveno delo.

Poleg tega je iz ljubezni sam prevzemal ali so mu drugi nalagali še mnogo drugih poslov. Tako je l. 1920. prevzel uredništvo »Časa«. Isto leto ga je Leonova družba zbrala za svojega predsednika. Mnogo je deloval v odboru za goriške begunce. Zadnja leta se je živahno udeleževal narodnoobrambnega in kakor že prej v Gorici, raznega organizatornega dela. Ker je sam planinskičar, je organiziral letos planincem tudi službo božjo in jo je v zadnjih počitnicah trikrat na Triglavu sam opravil.

Novi krški biskup dr. Jos. Srebrnič je neomadežano čist značaj, moč plemenitega navdušenja za vse, kar je dobro. V njegovi duši plameni ljubezen do Cerkve, a prav tako ljubezen do naroda in domovine. V občevanju je priljubljen in ustrežljiv, a v načelih, kar moč mora biti, »tvrd, neizprosen, moč jeklen!« Častitavo krški škofiji, da dobi za velikim Mahničem zopet tako čvrstega, delavnega, vnetega in idealnega biskupa. Prav nič ne dvomimo, da bo njegovo delovanje blagoslovljeno in blagodarno ne le za krško škofijo, temveč za vso našo domovino!

Ad multos annos!

FRANCOSKO-ANGLEŠKA POGAJANJA.

London, 25. sept. (Izv.) Jutri bo poročal Baldwin na ministrski seji o poteku pogovora s Francijem. Sklepali ne bodo še o tem, ker hoče angleška vlada prej premotriti položaj, ki bo nastal, ko Nemčija preneha s pasivnim odporom.

V pričakovanju vladnega odgovora radi Reke.

VLADA KUPILA DŽEMIJET IN MOBILIZIRALA VSE SVOJE POSLANCE.

Belgrad, 25. sept. (Izv.) Jutrišnja seja narodne skupščine se pričakuje z največjim zanimanjem. Vlada bo odgovorila na interpelacijo o reškem vprašanju. Z veliko večjim zanimanjem se pričakuje držanje opozicije kakor pa poročilo namestnika zunanjega ministra dr. Ninko Perića. Opozicija bo vlado ostro napadala. Vlada je mobilizirala vse svoje poslance. Da ne ostane v

manjšini, se je pričela nujno pogajati z džemijetom. Vlada je pristala, da se pošlje komisije v Kosovsko Mitrovico in Prištino, da preišče dogodke ob občinskih volitvah. Obenem je vlada obljubila ugoditi vsem zahtevam džemijeta. Ta sporazum bi veljal samo za jutrišnjo sejo. Če vlada ne bo držala svojih obljub, bo džemijet zopet zapustil sejo parlamenta.

Razprava o dvanajstlinah.

Belgrad, 25. sept. (Izv.) Danes se je v narodni skupščini vršila razprava o dvanajstlinah za oktober, november in december. V imenu Jugoslovanskega kluba je govoril poslanec Vladimir Pušenjak, ki je ostro kritiziral vladni predlog. Zahteval je, da se uvede redni proračun, nastopil je najodločnejše proti kuluku in proti postopanju z našimi uradniki, častniki itd. Zahteval je finančno samostojnost za Slovence. Obširnemu in stvarnemu govoru poslanca Pušenjaka je aplavdirala celokupna opozicija. (Govor poslanca Pušenjaka objavimo v celoti. Danes smo radi pokvarjenje proge dobili telefonsko zvezo šele o polnoči in smo se morali omejiti le na kratka poročila. — Op. uredn.) — Minister za vere dr. Janić je odgovarjal na vprašanje poslanca dr. Spaha radi pošiljanja poklonitvene deputacije kalifu v Carigradu. Dr. Janić je izjavil, da se je ravnalo strogo po ustavi. Ta odgovor je izzval veliko razburjenje.

SEJA JUGOSLOVANSKEGA KLUBA.

Belgrad, 25. sept. (Izv.) Danes se je vršila seja Jugoslovanskega kluba, kateri je prvič prisostvoval poslanec Anton Bošnjak, Bunjevec. Klub je skienil, da se opravi za pokojnim poslancom Evetovićem sveta maša zadušnica.

Pred opustitvijo pasivnega odpora.

Berlin, 25. sept. (Izv.) Pri razgovoru z zastopniki Poruhrja je kancler orisal položaj Nemčije in izjavil, da od nadaljevanja pasivnega odpora ni pričakovati izboljšanja položaja.

Berlin, 25. sept. (Izv.) Danes popoldne je državni kancler sprejel načelnike državnoborskih frakcij in izjavil, da se mora pasivni odpor v Poruhrju končati. Vsi načelniki parlamentarnih klubov so stališče kanclerja odobrili, izvemši načelnika nemško-nacionalne ljudske stranke.

JANINSKI UMOR.

Rim, 25. sept. (Izv.) V Pariz je došlo prvo poročilo preiskovalne komisije o krivcih umora v Janini. Poročilo ugotavlja, da so grške oblasti vse ukrenile, da doženejo krivdo, samo italijanski delegat je izjavil, da grška vlada svoje dolžnosti tozadevno ni izpolnila. Poročilo pripisuje vzrok umora privatnemu maščevanju Albancev, ne pa političnim motivom.

RUDNIŠKA NESREČA V ANGLIJI.

London, 25. sept. (Izv.) V premogovniku Redding na Škotskem je voda preplavila rov. 60 rudarjev je izgubljenih.

Seja zakonodajnega odbora.

Belgrad, 25. sept. (Izv.) Danes od 4. do 8. se je vršila seja zakonodajnega odbora. Razpravljalo se je o §§ 1—8 železničarske pragmatike. Poslanec Gostinčar je k vsakemu členu stavil konkretne predloge. Vlada je nekatere predloge poslanca Gostinčarja sprejela. Pri § 1 je govoril tudi poslanec Žebot, ki je napadal formulacijo tega člena, kateri veli, da ne more biti železničar, kdor je načeloma proti obstoječi obliki države. Poslanec Žebot je naglašal, da v Sloveniji ni protidržavnih železničarjev, ker so vsi protidržavni železničarji prestopili v radikalno stranko. (Velikanska veselost.)

Homatije v Bolgariji.

Sofija, 25. sept. (Izv.) Včeraj zvečer je bil položaj sledeč: V južni Bolgariji je upor komunistov udušen. V severozapadnem delu upor še traja v nekih mestih, n. pr. v Ferdinandovem in v Berkovcu. Vlada je ukrenila vse potrebno, da vzpostavi red.

Belgrad, 25. septembra (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta so bile prebrane brzojavke našega poslanika Rakića iz Sofije, v katerih poroča, da vlada v Sofiji mir in da je položaj vlade Cankova stabilen. Nemiri so lokalnega značaja in se ne more govoriti o splošni revoluciji. Vladne čete povsod zmagaajo. Presburo je danes dementiral gorostasne vesti belgrajskih listov in prosil časopisje, naj v interesu države nikar ne prinašajo takih vesti, ki so lansirane iz inozemstva.

MAZARSKO-ČESKA POGAJANJA.

Praga, 25. sept. (Izv.) Razgovori, ki so se začeli v Ženevi med Bethlenom, Daruvaryjem in dr. Benešem, so sedaj zaključeni. Rešena so vsa sporna vprašanja, tudi ona glede ogrskih pošilj v inozemstvu. Pogajanja so se vodila v duhu največje lojalnosti in pomirljivosti, da se ustvari med obema državama normalne razmere.

KOMUNISTIČNA AKCIJA V NEMCIJI.

Berlin, 25. sept. (Izv.) »Vorwärts« poroča, da je politična policija izsledila večjo zalogo orožja, ki so ga bili skrivali komunisti. »Vorwärts« dolži ruskega atašeya Petkova, da je orožje nakupil za pripravljanje se komunistično akcijo v Nemčiji. Policija je zaplenila 7 težkih in 13 lahkih strelnih pušk.

FRANCOSKE REPRESALJE V PORUHRJU.

Düsseldorf, 25. sept. (Izv.) Francoske oblasti so zaplenile nad 118 tisoč milijard mark.

Iz parlamenta.

Belgrad, 24. sept.

REŠKA ZAGATA. — NEZANESLJIVI TURKI. — VLOGA NEMCEV. — VIHAR ZARADI ODLOČNEGA NASTOPA SLOVENSKEH POSLANCEV. — VLADA PRAVLJA SMRT LJUBLJANSKI MEDICINSKI FAKULTETI.

Vlada je sklicala narodno skupščino k izrednemu zasedanju, da reši trimesečne dvanajstine in zakonski predlog o taksah. Že na prvi seji se je pa pokazalo, da so vroči poletni dnevi zelo razdražljivo vplivali na naše postavodajalce. Bilo je vika in krika, da so obiskovalci galerij imeli dovolj zabave in kratkega časa. Zdi se, da je ozračje v resnici prenasršeno z elektriko in da se mora med bliskom in gromom razčistiti.

Mirne vode Pašičeve politike in njedova hladnokrvnost zelo moti reško vpra-

šanjej. Demokrati so že dolgo iskali, kje bi bili radikali ranljivi in so se polastili reškega vprašanja, pri katerem so radikali pokazali neodpušljivo popustljivost in malomarnost. Demokratom gre v prvi vrsti za to, da vržejo vlado in s tem zopet odpro vrata v vlado. V ta namen jim naj služi reško vprašanje. Na četrtkovi seji so vložili interpelacijo o reškem vprašanju na Pašića in ministra zunanjih zadev in zahtevali, da se ta interpelacija nujno obravnava. Vlada je očividno v zadregi in ni bila voljna, da bi se v zbornici na podlagi nje-

nega obvestila razvila že sedaj široka razprava o reškem vprašanju. Minister Perić je dal kot zastopnik ministra zunanjih zadev kratko obvestilo, da sta obe prijateljski državi, Italija in Jugoslavija, reško vprašanje v miru in sporazumu in medsebojnem zadovoljstvu reševali in rešili. Med Perićevim govorom je prišlo do velikega prepira in hrupa v zbornici. Sedaj se je toliko dognalo, da bo na interpelacijo odgovarjal Ninčić sam. Reško vprašanje je združilo celotno opozicijo v enotno fronto proti vladi. Reško vprašanje bo delalo vladi še hude, hude skrbi in utegne zanj postati še kamen spotike....

Zelo se je opazilo na prvi seji zbornice, da džemijetskih poslancev ni bilo v zbornici. En sam je prišel, pa še ta se je iz zbornice zgubil. Vsi listi komentirajo absenco džemijeta v tem smislu, da turški poslanci iz Makedonije niso več voljni še nadalje podpirati radikalno vlado. Če se bodo te vesti uresničile, je radikalna vlada bila. Danes še ni mogoče apodiktčno reči, kaj bo džemijet napravil. To je gotovo, da ni s srcem pri radikalih. Strah pred preganjanjem turškega elementa v Makedoniji je v vrstah džemijeta tako velik, da so dosedaj in bodo najbrže nekaj časa še zanašali na pomoč četo radikalnega režima. Zanesljivi zavezniki pa to niso. Če bi se našla druga kombinacija, džemijet sigurno zapusti takoj radikalne vrste.

Te dni so bili radikali v velikem strahu tudi za svoje Nemce. Nemci delajo oportunistično politiko. Izrabili so konjunkturo in sedaj izsiljujejo od radikalov razne koncesije. Sigurno je, da Nemci ne bodo imeli nikdar več tako ugodne politične situacije, kakor jo imajo sedaj. Zato so se pa tudi z dušo in telesom zapisali režimu in glasujejo za vse, karkoli vlada zahteva. Glasovali so za nove davke, za kuluk, za vojaški zakon in glasovali bi za najhujše gospodarske obremenitve, ki jih je režim še namenil poseben nam prečnanom. Ostali so pa še vedno zelo občutljivi v vseh vprašanjih, ki zadevajo njihovo nacionalno življenje. In vlada je predlagala k predloženim dvanajstlinam za oktober, november in december poseben zakon, ki bi ga lahko v nekoliko primerjati nemškemu razlasfilnemu zakonu proti Poljakom. Vlada je predlagala, da smejo nepremičnine v mestih in okrajih ob mažarski meji, to je v Vojvodini in Banatu, prehajati v druge roke le z odobrenjem vlade. Država ima predpravo na nakup vseh takih nepremičnin, kadar bi prišle naprodati.

Minister za agrarno reformo se je spozabil in v svoji nepredvidnosti izblebetal, da je ta predlog naperjen direktno proti našim državljanom Mažarom. Dr. Krafft, ki je sedel med radikalnimi člani finančnega odbora in jim delal politični kuluk, si je pač lahko mislil, da velja ta zakon ravno v isti meri proti Nemcem in proti vsem, ki bi bili radikalni vladi ne ljubi. Postalo mu je vroče in se je začel kujati in nekoliko repenčiti. Člani Jugoslovanskega kluba so g. dr. Krafftu k njegovim političnim uspehom kajpada gratulirali. Zakon, kakor ga je predložil novopečeni minister za agrarno reformo Simonović, je skrajno krivičen, ustvarja državljane dvojne vrste in je direktno protistavjen. Poleg tega je bil pa še velika taktična napaka novega ministra in bi lahko povzročil padec vlade.

Iz zadrege so rešili vlado gospodje demokratije. Obenem z navedenim zakonom je minister za agrarno reformo predlagal, da se smejo veleposestniki sporazumeti z onimi, ki jim je dodeljena njihova zemlja v zakup, za nakup te zemlje. Vsako tako pogodbo bi moralo odobriti ministrstvo. Proti temu predlogu so zelo ostro nastopili deloma s stvarnimi, deloma z nestvarnimi razlogi člani demokratskega kluba. To prišlo so radikali porabili in izjavili, da umaknejo oba predloga ministra za agrarno reformo, ker ju hočejo še študirati. Tako so se radikali na lep način izotali iz težkega položaja. Kajti gotovo je, da bi moral zastopnik Nemcev glasovati proti predlogu. Tako bi imela opozicija 15 glasov, radikali tudi samo 15 glasov, ker obeli zastopnikov džemijeta ni bilo k seji. Vlada bi na ta način prikratk doživela poraz,

Pri prejšnjem glasovanju je bilo razmerje glasov 14:15, ker je dr. Krafft pred glasovanjem zbežal. Če bi pa džemijet prešel v opozicijo, je vlada izgubljena.

Izredno zanimivo je pa bilo v soboto v finančnem odboru. Tako burne scene se menda v tem odboru še niso odigravale, kakor v soboto, posebno na predpoldanski seji. Trije zastopniki Jugoslovanskega kluba Pušenjak, dr. Kulovec in Zebot so kritizirali kredite za ceste in končno je Zebot utemeljeval in predlagal, naj kuluk za Slovenijo ne velja in se ne izvršuje. Vse ljudstvo, vse stranke odklanjajo kuluk, zato je za Slovenijo neizvršljiv. Če bi pa hoteli forsirati njegovo izvrševanje, bi dosegli k večjemu ljudsko vstajo. To so bile misli, ki so izzvale nepopisen hrup v vrstah vladne večine. Kričali so vseprek, da bodo nad nas poslance in Slovence sploh prišli z zakonom o zaščiti države. Vpili so, da se na mdo bro godi in je treba nam peroti prirezati. Dr. Grgin je vpil, da so Srbi že močnejše ukrotili, ukrotijo bodo tudi Slovence. Minister Janković je vedel s silnim vikom in krikom pa to povedati, kako so nas Srbi osvobodili in zato moramo, — to je bil vsaj smisel, — lepo pokorniti biti, plačevati, da bomo črni, kuluk delati in palico poljubovati, ki nas tepe. Predvsem se pa moramo dati posrbiti. Zastopniki Jugoslovanskega kluba si seveda niso dali prav nobene dopasti. Povedali so jim v brk, da se mi Srbov prav nič ne bojimo in se bomo znali tudi njihovih groženj ubraniti. Čim glasnejši so bili vladni možje, tem bojevitiji so postajali tudi trije zastopniki Jugoslovanskega kluba v finančnem odboru. Začeli so že pokati stoli in mize in v tem vrišču je predsednik zaključil sejo, ne da bi v posvetovanju prišli korak naprej.

V popoldanski seji je dr. Grgin svoje dopoldanske grožnje precej pozabil, pač pa je zahteval, da se naj zabeleži v zapisniku, kakšni ljudje da so Slovenci in da to ne bo ostalo brez posledic za poznejšo politiko. Seveda so se poslanci njemu in njegovim tovarišem samo smejali. Če Srbi mislijo, da bodo imeli v nas Slovencih močnejše kužke, se zelo motijo. Ko bo hrvatski in slovenski narod združen nastopil za svoja prava, bodo tudi najbolj omejeni Srbijanci izprevideli, da je surova sila, na katero se oni sklicujejo, še vedno podlegla

v borbi za večne in neodtujljive pravice narodov. Srbi se bodo pa morali že navaditi, da bo belgrajski parlament postajal vedno živahnjejši in burnejši. Slovenci so bili v tem oziru v dobri šoli.

Še nekaj. Ne smemo pozabiti slovenski javnosti sporočiti, kakšno ljubezen razodevajo naši južni bratje za kulturne institucije Slovencev. Z največjim naporom smo si po mnogih letih boja in pripravi priborili v Ljubljani svojo univerzo. Večkrat smo že slišali prikrita grožnje, da so posamezne fakultete v nevarnosti. Na petkovi seji finančnega odbora je pa finančni minister kar kratkoma izjavil, da se bo on trudil, da preneha v Ljubljani medicinska fakulteta. Govoril je svojim ljudem naravnost iz srca. Z vidnim veseljem so odobrvali njegovo izjavo radikalni poslanci. Hudo jim je, da imamo svojo najvišjo znanstveno in šolsko institucijo, zato jo je treba demotirati. Ministru je zaklical dr. Kulovec, naj pošlje samo 100 vojakov — ki jih imamo tako tretjino preveč — domov in s prihranki se bo vzdrževala cela univerza. Sklicujejo se na finančne težave, zadati nam hočejo pa narodno rano.

O drugih stvareh prihodnj.

Reško vprašanje.

London, 25. sept. (Izv.) Reuter poroča, da je Italija pripravljena priznati suvereniteto Jugoslavije nad Barošem in Delto, če Jugoslavija privoli v aneksijo Reke. Poleg tega predlaga Italija Jugoslaviji politično in vojaško zavezništvo. Splošno mnenje je, da bo Jugoslavija na te predloge pristala, če dobi na Reki gotove ugodnosti.

Rim, 25. sept. (Izv.) Italijanski listi objavljajo poročila iz Belgrada, v katerih ugotavljajo, da je stališče Pašičevega kabineta zaradi reškega vprašanja omajano. Listi izražajo upanje, da se bo Pašiču končno le posrečilo obvladati vse težave. Dalje poroča italijansko časopisje, da obstoje v angleških krogih pomisleki proti sporazumu med Italijo in Jugoslavijo, ker bi si na ta način Italija zagotovila prevelik vpliv na Balkanu, kar se pa protivi angleškim interesom. V ostalem pa je italijansko časopisje mnenja, da je sporazum med Italijo in Jugoslavijo zagotovljen.

Stanko Majcen:

Pragmatika.

II.

Uradniška službena pragmatika je zbirka načel, zbirka pravcev, ne le kako naj se trenutno ugoti pogodbeno razmerje poedinega uradnika, temveč tudi kako naj se zajamči zdrav nadaljnji razvoj uradništva kot korpusa. Sloj, zajet, ločen od drugih in tako strogo reglementiran, kakor je uradniki, živi in se more razvijati le po nekaj notranjih zakonih, če naj ne razpade. Če mu teh notranjih pogojev ne ustvariš, si ga morebiti za hip potegnil iz bede, zeno-stavil ga, kakor je bil prej mnogolik, utrdil njegove odnose do delodajalca, ki prej niso imeli podobe — vse le za hip: nisi pa ustvaril jamstev za nadaljnji organski razvoj korpusa, za zdravo rast njegovo, za vna-njo in notranjo okrepitev.

Ti — malo da ne rečem biološki — zakoni so znani, odkar so znane pragmatike. Če navedemo le dva, tri, s tem snovi še nisem izčrpal.

Država v svojih službah zaposluje ljudi, ki obsegajo po priliki vse stopnje splošne in formalne izobrazbe, od fakultete z vsemi izpiti in strokovno preizkušnjo (čl. 6) pa do one »najpotrebnejše pismenosti, ki se čl. 10 zdi neogibna za služiteljsko službo. Na srečo nova pragmatika ne pozna več činovnih naslovov, službenih in častnih, ne več dvornih in vladnih in drugih svetnikov, ravnateljev, pristavov in drugih komičnih ljudi, oficialov, oficiantov in podoficiantov. Stopnje izobrazbe pa so ostale, ker ostati morajo. Ne zahteva jih osebno častihlepeje, delo samo jih zahteva. Kategorije dela so to, kakor jih pravilno nazivlje čl. 6. Naštete so 3. Za I. uradniško kategorijo se zahteva popolna fakultetna izobrazba s predpisanimi izpiti ali višjo strokovno šolo, če imaš srednješolsko izobrazbo z zrelostnim izpitom ali srednjo strokovno šolo. V III. kategoriji si, če si dovršil štiri razrede srednje šole ali nižji strokovni zavod. Da je prestop iz kategorije v kategorijo mogoč (čl. 65), je popolnoma v redu. Da se ta prestop olajša (čl. 76) ali dovoli celo brezpogojno, če usposobljenih uradnikov ni (čl. 61), tudi ni napak. Zdej pa pride vrsta določb, po obsegu večih kot temeljne, ki si sicer nadevlejo obleko izjem, a so v bistvu pravilo, tako da se zdi, kot da je poleg glavnega sestava postavljen še drugi in da oba hkratu veljata.

Najprej se v poglavju IX. sankcionira trenutni položaj v Srbiji, ki ga najtočneje označim, če rečem, da je v Srbiji to, kar pri nas okrajni glavar ali vodja okrajnega glavarstva, tedaj uradnik s fakulteto, izpiti in strokovno preizkušnjo, lahko mož s štiri-razredno ljudsko šolo. (Toliko se je že o tem pisalo, da se zdi kakor neverjetno. A sam korespondiram s takim uradnikom in

sva dobra prijatelja.) Čl. 230 in 245 skrbita, da se ljudem ne zgodi krivica, ki so »po ujedinenju zaradi olajšave organizacije državne uprave vstopili v državno službo,« a ki se jim gotovo nikoli sanjalo ni, da bodo za to dobro delo nagrajeni s popolno izenačbo z usposobljenimi tovariši. Položaj je bil tik pred uveljavljenjem pragmatike že neprenosen, pa ne ker je trpel ugled vsega uradništva, ki ga ni, in če bi bil, bi se zdaj nihče zmenil ne bi, ampak zaradi ljudstva, ki je tolikan slabšo državno upravo moralo gledati, izveti z njo in se zavedati, da bo z vsakim dnem slabše in neznošnejše. Zaradi stvari, zaradi zemlje, prilik, ljudi, je bila taka uprava greh, zanikrost in grdobija pred Bogom in pred ljudmi. Nadejali smo se, da bo pragmatika dala tem vsekakor koristnim pomočnikom pri strokovnem delu, kar jim gre, usposobljene uradnike pa omislila s tolikimi prejemki, da bodo mogli iti, kjer jih najbolj treba, in ne bodo prisiljeni čepeti doma, kjer jih zdaj pomagajo vzdrževati žena, oče, tast, stric, teta, otrok za otrokom. Osamosvojiti usposobljenega poklicnega uradnika in nuditi mu kar najlažjo priliko, da gre, kamor ga veter nese, po državi — to je bila naloga pragmatike iz l. 1923! Če že mora biti častnik Srb — pred krogliami bomo častniki vsi — ali bi ne mogli biti v krajih, kjer jih ni in jih tudi tako kmalu ne bo, vodilni civilni uradniki usposobljeni prečanje? Kakopa, potem bi bilo treba usposobljene, od konca poklicne činovnike od vseh drugih odraziti, tako od »zasilnih« kakor od »zaslužnih«, ki bo o njih še beseda, treba bi jih bilo plačati na račun le-teh po delu, ki ga opravljajo in po času, trudu in denarju, ki so ga zapravili za svoje usposobljenje.

Kakorkoli, ampak do sem bi bila stvar še umljiva. Zdej pa prehaja v zagonetko. Poglavje I. razvija sliko uradniškega staleža, ko bo prehodna doba minila, in ta slika je pri dlaki podobna oni iz prehodne dobe. Že čl. 2, poglavja I. — nobena pragmatika na svetu ne prične z izjemami — dovoljuje osebam, »ki so se posebno odlikovale s svojim delom«, da vstopijo v državne službe brez pogojev, določenih za nje, ki se niso odlikovali. Naknadno morajo izpolniti vse pogoje. Do kdaj? Čl. 8 pooblašča ministrski svet, da sprejema v stroke, »ki je v njih po sili razmer v raznih oblasteh države predpisana različna šolska izobrazba«, uradnike tudi brez kvalifikacije, le v I. kategorijo jih ne sme vzporediti. Čl. 17 se povrne k možem, ki so se odlikovali, in jim omogoči takojšnji vstop v stalnost, čeprav je pravilo (čl. 14), da moraš prej 3 leta služiti začasno. Navadni uradnik tudi vstopa praviloma v najnižjo skupino kategorije, ko prične službovati, le da člen 53, ki to določa, zopet ni sam: že mig-laj »praviloma« te pripravi na drugi odstavek, kjer smejo možje, ki so se odlikovali, in če so začetniki, vstopiti tudi v višjo

skupino. Da jim ni treba strokovnega izpita, je le naravno. Ne vem, čemu je izrečno povedano.

Olajšave za tužce, se pravi ljudi iz prostih poklicev, ki se javljajo za državno službo in kdoznakakšnega razloga in po kdovekakšni usodi, prezrem, ker se organsko spajajo s sistemom in sodijo vanj, da bi tako ne.

Kritični položaj po vsej državi, ki smo vajeni opravičevati ga s prehodnim stanjem, se tedaj s poglavjem I. ustanavlja za stalnega in vse bo, kakor je bilo do prihodnjega zakona.

Politične vesti.

Centralizem propada tudi v Dalmaciji. Za nedeljo je bil sklican velik hrvatski shod v Split, čegar obisk bi bil velikanski, če bi ne bila policija in žandarmerija shoda preprečila. Obiskovalcev je bilo prijavljenih iz vseh krajev Dalmacije na tisoče, policija pa je zabranila ljudem odhod in ladjam, ki so priplule od vseh strani, je zabranila dohod v splitsko pristanišče, samo da se ne bi slišalo pravo mnenje Dalmatincev. V Splitu samem pa je okrajni glavar povzročil odpoved lokala za zborovanje, narkar se je tisočglava množica zbrala pred stanovanjem dr. Trumbića, ki je vplival na množico, da se je mirno razšla. Za zborovanje so bile pripravljene sledeče resolucije: 1. protest proti upravi občin po vladnih komisarijih, ki gospodarijo po dalmatinskih občinah že pet let, 2. protest proti gospodarskemu zanemarjanju Dalmacije, zlasti v dobi slabe žetve in splošne lakote (1), 3. protest proti zanemarjanju dalmatinskih pristanišč, 4. protest proti sedanjemu reakcionarnemu režimu. Vse take stvari so vladi seveda neprijetne. Toda če misli vlada, da bo obstoječe nezadovoljstvo odpravila z bajoneti, je mi v njeni dobri veri »bomo motili.

Kaj to pomeni? Iz Belgrada javlja »Daily Chronicle«, da se v Srbiji boje nemirov, kakršni so izbruhnili v Bolgariji, ker so se baje združili hrvatski separatisti s komunisti, da vržejo vlado in monarhijo. — Po »Daily Chronicle« je povzel to beležko tudi pariški »Temps« od 22. t. m., ki sicer redko kedaj poroča kaj o SHS razen oficijelnih izjav. — Zagrebški »Jutarnji list«, iz katerega povzemamo te notice, jim dostavlja: Bodimo oprezn!

Naš poslanik v Rimu bo odpoklican? »Riječ« poroča, da namerava vlada odpoklicati našega poslanika v Rimu, g. Antonijevića. Ta odpoklic naj bi nekoliko pomiril opozicijo zaradi njenega navala na vlado v reškem vprašanju.

Dopisnik iz Ljubljane se pritožuje v belgrajski »Pravdi« na radikale zaradi odpuščenja oficirjev. Povedal pa ni, kakšno vlogo igrajo pri teh odpušilih dr. Zerkjavove znane objave. To utegne povedati kakšen drug belgrajski list.

Iz dvanajstega Radičevega pisma posnemamo, da se je belgrajska policija obrnila direktno na londonsko policijo z zahtevo, naj Radiča izžene, ker je prišel na Angleško brez policijskega potnega lista. Belgrajska policija je šla celo tako daleč, da je londonsko policijo interpellirala, kako to, da londonska policija v takih slučajih ne spoštuje angleškega zakona! Opravila pa belgrajska policija ni nič, ker je angleško ministrstvo vnanjih zadev Radičeve prijatelje v Angliji še pred njegovim odhodom iz domovine obvestilo, da mu ne bo stavilo nikakih ovir, če pride na Angleško. Radičevi angleški zaščitniki bodo tudi lordu Curzonu celo zadevo temeljito pojasnili, in Radič upa, da bo angleški vnanji urad zadevo rešil tako, kakor to odgovarja starim angleškim tradicijam o ravnanju s tuji, tudi če so politični preganjanci.

Radičevci in kuluk. Belgrajsko »Vreme« poroča, da je eden od voditeljev HRSS izjavil: »Mi vidimo v kuluku izzivanje prečanov. Ne nameravamo pa iti od sela do sela in agitirati proti kuluku, ker se bojimo, da se bodo kinetje sami uprli in da bomo imeli mnogo opraviti, da kmete pomirimo. Eno pa je gotovo, da Hrvatje ne bodo kulučili.«

Dnevne novice.

Neverjeten zakonski predlog. Vlada je nameravala predložiti skupščini sledeči zakonski načrt: »V območju Subotice, Sombora, Vrčca in v okrajih Darda, Batina, Sombor, Senta, Volika Kikinda, Bečkerek in Vršac se prodaja nepremičnega imetja v zemljiških knjigah ne sme provesti brez posebnega dovoljenja ministra za agrarno reformo. V teh okrajih ima država prodajno pravico vseh nepremičnin in to pravico država lahko prenese tudi na privatne osebe.« — Z drugimi besedami: Vsa privatna posestva v Vojvodini so do nadaljnjega proglášena za državno last in sedanje lastnike država lahko požene po svetu, kadar se ji zljubi. Vsled energičnega nastopa nemških zastopnikov iz Vojvodine je ta divjaški načrt sicer zaenkrat padel v vodo, toda že okolnost, da se je v krilu naše vlade sploh mogla pojaviti taka kuri-

jznost, govori cele knjige o pravnem čutu, ki preveva našo sedanjo zakonodajo. Izključeno pa ni prav nič, da ne bi lepega dn belgrajski gospodje izdali sličnega zakonskega načrta tudi za Slovenijo.

Klerikale proti odpisu imetja. Po tem naslovom prinaša ljubljanska »Zarja« uvodni članek, ki znači višek strokovnega neznanja ali pa demagoškega zavijanja. »Zarja« namreč ne ve, ali noče vedeti, da je treba strogo ločiti med oddajo premoženja in rednim davkom na premoženje, kakor ga je predvideval po mažarskem vzorcu načrt prejšnj radikalno - demokratske - samostojne Pašičeve koalicijske vlade. SLS je po svojih zastopnikih leta 1919. pač zahtevala in zahteva še danes procentualno visoko, progresivno stopnjo davka na oddajo v vojni pridobljenega premoženja brez razlike; ta oddaja se je v gotovi meri izvršila v obliki »vojne davka« in članek »Zarje« bi moral vedeti, koliko so plačali cel sloji, ki so daleč od »veržnikov in dobičkarjev«. Da se ni ta zakon povsod dosledno izvršil, ni krivda SLS, odnosno njenega zastopstva, temveč moralno in kvalitativno inferiorne davčne administracije v izvenslovenskih in deloma izvenhrvatskih pokrajinah. Prorokuni iz let 1919—22 kažejo, da smo finančno izdatno bili odvisni baš od prinosov iz tega davka. Ako bi imeli enotno davčno zakonodajo in možnost enotne, pravične izvedbe kateregakoli davka, bi to le pozdravili. Toda »Zarja« in njen neuki članek nam pač ne bo zameril ako mi ob sedanjih razmerah in ob dejstvu, da mi že imamo prav izdaten korektiv za direktno davke v osebni dohodnini, ne smemo in nismo moremo priznati upravičenosti redne vsake letne oddaje premoženja, saj se davki plačujejo po nazorih vseh pametnih ljudi le od dohodkov. Davek na imovino v obliki, kakor je bil predložen, poleg zemljiškega, hišno-najemninskega in hišno-razrednega ter osebno-dohodninskega davka ni na mestu, povrh ob naših davčno-upravnih, kulturnih in gospodarskih razlikah ni izvedljiv v smislu, da bi bil pravičen vsem pokrajinam. Ker bi zadel krub in krivično naše slovenske ljudi, smo bili prornjemu. Davčna politika SLS in njenega zastopstva mora hoditi pač pametna, solidno socialno in ekonomsko pravična pota in mora pred vsem ščititi vse slovenske sloje pred enostranskim in pretiranim obdavčenjem. V tem oziru je gotovo bolj dosledna in sistematska, kakor pa »Zarja« s svojo enostransko kritiko. Najprej se seznanite gg. okrog »Zarje« z najprimitivnejšimi pojmi davčne zakonodaje, potem preizkusite, kaj se da in kaj se ne da uporabiti v naši državi, potem šele prihajajte z očitki proti SLS, kakor so nagromadeni omenjenem članku!

Ukinitve brzovlakov na državnih železnicah. Od 1. oktobra t. l. dalje izostane na progi Jesenice—Ljubljana—Karlovac—Zagreb brzovlak štev. 901/1001/303, odhod iz Jesenice ob 8. uri 28 min., iz Ljubljane gl. kol. ob 10. uri, prihod v Karlovac ob 14.27, ozir. v Zagreb ob 15.55 ter na progi Zagreb—Karlovac—Ljubljana—Jesenice brzovlak štev. 304/1002/904, odhod iz Zagreba ob 13.05, iz Karlovca ob 14.34, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 19.10, ozir. na Jesenice ob 20.53. Na progi Jesenice—Podbrdo izostaneta brzovlaka štev. 4204 (odhod iz Jesenice ob 8. uri, prihod v Podbrdo ob 8.46) in 4203 (odhod iz Podbrda ob 20.27 in prihod na Jesenice ob 21.17). Na progi Jesenice—Avstrija in Podbrdo—Trst izostanejo priključni brzovlaki.

Izpremembra imena. Produktivna za druga kleparjev, inštalaterjev itd. je na svojem običnem zboru dne 199. t. m. sklenila, da izpremeni svoj dosedajni naslov v krajšega in se bo v bodoče imenovala »Jugometalinjak«, nakar se občinstvo uljudno opozarja. Ve v oglasu, ki ga te dni priobči »Slovenec«.

Zagorje ob Savi. Krščanski rudar se vsem onim dobrotnikom, ki so jim pri skobil ob času stavke na pomoč, najtopleje je zahvaljujemo. Posebno velja to za litistike in zagorske darovalce. — Rudarji.

Nove zvonove dobe v soboto, dne 2. septembra na H o m e u. Zato priredi Prosvetno društvo na Homcu prihodnjo nedeljo, 30. septembra ob 3. popoldne zabavo pri pogrnenju mizah. Igrali bodo »Bob iz Kamnika« in p kupleto. K obilni udeležbi vabi odbor.

Vojaski guverner za Belgrad. Belgrajski listi poročajo, da se bo namesto sedanjega mestnega poveljstva v Belgradu menda že oktobra mesca ustanovila »Komanda za obrambo Belgrada«. Poveljnik bo general z naslovom guverner. Podrejene mu bodo vse belgrajske in okoliške garnizije.

Umrl je na gradu Vrhovo na Dolenjskem oskrbnik g. Franc Korbar, star 79 let. Pokojni je 44 let zvesto služil pri lastni gradu g. Heleni pl. Schvepl in njenemu očetu Svetilu mu večna luč!

Kr. veterinarska visoka šola v Zagrebu. Pri zavodu za nalezljive bolezni in histiološko-embriološkem zavodu je razpisano eno asistentsko mesto. Podrobni pogoji se morejo razvideti na rektoratski plošči ali dobti tudi pismenim potom iz rektoratske pisarne. Natečajni rok do 20. oktobra t. l.

Orjunaši v Zagorju ob Savi se skrajno nedostojno obnašajo. Za narodov blagor se piva in rogovili, da je gospode »inteligentni« treba biti sram pred nami zagorskimi rudarji. Pretekli teden so ti izbrani gospodje v kavarni g. Cafuta prerivali po mizi pljuvalnik, menč da igrajo biljard. To se za »narodne prerodil-

ječ pač ne spodobi in bi jo znali med Zagorci
stakniti. — Rudar.

— **Atentat na Nikolo Pašića.** Milan Rajić
bil pred belgrajskim sodiščem obsojen na
10 let ječe. Njegov zagovornik dr. Nikolić je
prijavil pritožbo.

— **Osebnosti s pošte.** Imenovani so:
na nadzornika I. r. oddelna načelnika III. r.
nač. Marij Osana in inž. Matej Kolarič, za od-
delnega načelnika I. r. načelnik IV. r. dr. Fran-
šek Janžekovič, za načelnika IV. r. nad-
zornik V. r. Anton Vesenjak, za tajnika I. r.
tajnika II. r. Miroslav Matjačić, za tajnika III.
tajnika IV. r. Anton Suhač in Joško Peršič,
za kontrolorja IV. r. uradnik VI. r. Bogdan
Kurbus, vsi pri poštnem in brzojavnem rav-
stavljanju v Ljubljani, za uradnika IV. r. kon-
trolor V. r. Leopold Markelj na glavni pošti
v Ljubljani. — Uvrščena je med časne po-
štarije I. r. poštna odpravnica Angela Haupt-
man-Cankova. — Premoščeni so poštariji V. r.
Ivan Rus, Stanko Poderberšek, Maks Mušič
in Fr. Visočnik iz Ljubljane v Belgrad in Jožef
Černovšek iz Mute na mariborsko kolodvor-
sko pošto, uradnika VII. r. Marija Medenova
in Bjeline na Rakek, poštariji VI. r. Fr. Kolbe
in Zagorja ob Savi v Subotico, Jožef Eisen-
poff iz Subotice in Iv. Svetel iz Sente v Ljub-
ljano na glavno pošto ter Anton Križ iz Vara-
nja v Maribor, časni poštari II. r. Aleksij
Krašnikin iz Zemuna na glavno pošto v
Ljubljano in sluga IV. r. Ivan Zupan iz Ljub-
ljane v Tržič. — Poštni službi sta se odpove-
la časna poštarija I. r. Elza Jakofčičeva
v Tržiču ter stalni pomožni sluga Jakob Kra-
mer v Celju. — Razrešene so poštne službe
časni poštariji I. r. Marija Ostankova in
Olga Sitarjeva na ljubljanski glavni pošti in
poštna pomočnica Marica Kunst na glavni
pošti v Mariboru. — Odvezane so službene
pogodbe poštne odpravnice: Dragica Majce-
novičeva v Ksaverju v Savinjski dolini, Marija
Kovačeva v Trojanih ter Mara Amonova v
Boštanju. — Časno je vpokojena poštarija
VI. r. Roža Ortanova v Mariboru. — Trajno so
vpokojeni: kontrolor II. r. Jožef Kosi v Celju,
uradnika IV. r. Ivanka Špiljarjeva roj. Poto-
karjeva v Vidmu pri Dobrepoljah, poštari IV. r.
Rudolf Lorber v Celju, pisarniška manipu-
latorka VI. r. Marija Kosova in poštarija V. r.
Tončka Sajinova na glavni ljubljanski pošti,
poštariji VI. r. Anica Keručeva v Tržiču in
Marija Radovičeva na glavni pošti v Ljubljani,
poštna odpravnica Miroslava Vdovc na Ježici,
poduradnik II. r. Jakob Vodopivec v Mariboru,
Fr. Černe pri kolodvorski pošti v Ljub-
ljani in Ivan Buda na ljubljanski glavni pošti,
poduradniki III. r. Anton Volkar pri ljubljanski
kolodvorski pošti, Fr. Puc pri glavni pošti
v Ljubljani, Fr. Krepek v Mariboru in Rok
Antončič pri glavni ljubljanski pošti, podurad-
nik IV. r. Jožef Medved in sluga III. r. Ma-
tija Prouk na glavni pošti v Ljubljani.

— **Sleparica.** V Gradcu so zaprli 45letno
seprogo bivšega avstrijskega ritmojeztra Marijo
Palme. Ženska je izvršila mnogo tatvin in sle-
parij. Potekala se je tudi okoli Radgona, kjer se
je izdajala za »gospo Aman« iz Maribora in tudi
osleparila več oseb za večje in manjše vsote.

— **Od naših vrlih gospodinj** je odvisno, da
se pri nas uporablja domači izdelek, kakor so
»PEKATETE«. So najcenejše, ker se zelo na-
kuhajo.

— **Tobačna tovarna v Ljubljani** bo pro-
dala na ustmeni dražbi dne 22. oktobra t. l.
4000 kg kartona od »Mirjam« cigaret. Pogoji
dražbe so objavljeni v »Službenih Novinah«
in »Uradnem listu« ter so na vpogled v ekono-
mijski tobačne tovarne.

VELIKA DRUŽBA PONAREJEVALCEV DENARJA POD KLJUČEM.

Zagrebski policiji se je posrečil imeniten
lov. Že dolgo so v Sloveniji in na Hrvaškem
strašili ponarejeni desetinarski bankovci, in
sicer v dveh različnih izdelavih. Istočasno so
v Juljski krajini krožile ponarejene lire. Var-
nostne oblasti so sumile, da so ponarejevalci
denarja tod in tam v zvezi. Gotovo je bilo, da
mora ena delavnica ponarejevalcev biti nekje
v Zagrebu ali njegovi okolici. Toda ves napor
policije, da pride stvari na sled, je bil dolgo
časa zaman. Šele v zadnjem času se je pa za-
grebski policiji ves trud izdal. Postal je bila
pozorna na nekega moškega, ki je živel s
svojo ženo popolnoma sam zase. Bil je to
strojinik v zagrebski mestni plinarni Re-
nigio Zardij. Ko je nato prišla ovadba nekega
zagrebskega trgovca, da je tak in tak moški
plačal pri njem kupljeno blago s čisto novimi
ponarejenimi desetinarskimi novčanicami, je
policija dognala, da se osebnimi novčanicami
plačala Zardija. Sedaj je nemudoma nastopila
proti Zardiju in izvršila pri njem hišno pre-
iskavo. Uspeh je bil popoln. Našla je fotogra-
fne aparate, kemikalije, 140 ponarejenih
»kovačev« in končno tudi kličje ter ročni
stroj za tiskanje. Nadaljna preiskava je do-
šla, da ima Zardi svaka Josipa Malva, ki je
po poklicu cinkograf. Ob Zardija sta sicer
bivajala, da je ta že pred letom dni umrl,
toda izkazalo se je, da je mož še živ, in sicer
v preiskovalnem zaporu v Vidmu zaradi
ponarejanja denarja. Razen tega je oblast ve-
de, da je tudi ena sestra Zardijeve žene —
Rozalija Pascaletto na Sušaku upravljala v
promet ponarejen denar. Tudi njo so takoj za-
peli. Tako imajo sedaj oblasti v rokah vsaj
glavne osebe ponarejalske družbe, ki je de-
lala v dveh državah. Na nadaljnji preiskavi
odeluje znani strokovnjak prof. dr. Reiss, ki
je v to svrhu prišel v Zagreb.

Štalerske novice.

Š Sr. Leonard nad Laškim. Tukaj smo ob-
hajali dne 16. t. m. slovesnost blagoslovljenja
dveh novih bronzastih zvonov, katere smo pre-
jeli po poldrugotnem čakanju od zvonarne
Bühl v Mariboru. Zvonova je blagoslovil g.
laški dekan dr. Franc Krulje ob asistenci petih
duhovnikov. O pomenu zvonov je kaj lepo go-
voril g. Franc Časl, duh. svetnik in župnik v
Trbovljah, nekdanji tukajšnji dušni pastir. Med
sv. mašo na prostem in med celo slovesnostjo
je krasno sviral godba z Zidanega mosta, ki
je štela 24 mož. Ljudstva je bilo ob blizu in
daleč ogromno. Naj nova zvonova, ki imata gla-
sove A in Fis, pojeta v čast božjo ter nam
naj oznanjujeta mnogo veselih in malo žalost-
nih dogodkov!

Š Orjuna. Že v »Slovenec« z dne 23. sep-
tembra je bilo omenjeno, da je baje Orjuna za-
dnji čas v nekem oziru krenila na boljše pota.
V tem pogledu vam lahko Vaš poročevalec po-
roča sledeče: Orjuna se hoče postaviti popol-
noma na nadstrankarsko stališče, zato hoče iz-
ključiti vse izrazite politične strankarje. Goliti
hoče »čisti« nacionalizem in stati v ostrem boju
proti Nemcem. Koliko se dandanes tak pro-
gram da uresničiti, to vedo najbolje praktični
organizatorji. V njenih vrstah se čujejo ostri
glasovi proti korupciji, najbolj imajo na piki
dr. Gregorja Žerjava, ki po njih mnenju pod-
pira korupcijo. Proti njemu se čujejo jako
ostri glasovi ne samo v orjunaških, ampak tu-
di v oficijelnih mladodemokratskih vrstah. Dru-
ga reforma, ki jo nameravajo izvršiti, je od-
stranitev vseh temnih elementov iz števila član-
stva, ker si je z njimi izpodkopala ves ugled,
ki ga je baje uživala in ki ga bi brez njih už-
vala. Dosedaj so se rekrutirale orjunaške vr-
ste večinoma iz »inteligentnih« slojev, od sedaj
naprej pa bodo posvečali pozornost tudi de-
lavskim slojem, posebno komunistom, ki ni-
majo nobene politične veljave in bodo na ta
način zopet lahko prišli do političnih pravic.
»Trumomac« se baje priključuje; v Mariboru jih
je baje že pripravljenih za pristop 500, v Tr-
bovljah pa 700. Predpogoj pa je sanacija sla-
bih razmer v Orjuni. Na ta način hočejo s po-
močjo širših slojev po zgledu italijanskega fa-
šizma priti do moči. Posebno peče Orjunaše
vladna ukinitve delovanja mariborske in ptu-
jske Orjune. Zato se bo pa sam vrhovni pogla-
var g. inž. Kranjc v Ljubljani peljal v Bel-
grad h kralju, mu razložil nove smernice, pro-
testiral itd. in dosegl, da bo smela Orjuna v
Mariboru in Ptujju zopet začeti javno delovati.
— To so načrti naših Orjunašev, o katerih po-
ročamo kot vestni krajevni kronisti.

Š Osebnosti zadev: Pokrajinska uprava, od-
delek za notranje zadeve, je dovolil spremembo
rodbinskega imena Ferdo Popraska, kaplana v
Starem trgu pri Slovenj Gradcu, v slovansko
ime: Pohrašký.

Š Tombola Udruženja invalidov se vrši
dne 7. oktobra t. l. ob 14. uri na Glavnem trgu
v Mariboru. Cenjeno občinstvo se naproša, da
prispeva k tej tomboli z dobroti, katere spre-
jema tajnica ga. Maček, Aleksandrova 9 (to-
bakarna), ter z nakupom srečk; ker je čisti
dobiček namenjen fondu za podporo ubožcem.
navazanem na neznatne državne prispevke,
upa odbor, da se bo občinstvo pokazalo rado-
darno ter pomoglo do najlepšega uspeha.

Š Razpisano je odpravniško mesto pri
poštnem uradu Sv. Vid pri Ptujju (III. r.). —
Prošenje je vložiti pri poštnem ravnateljstvu v
Ljubljani.

Š Poskušeni samomor. V nedeljo zjutraj si
je mariborski trgovec Samida preževal z brit-
vijo žile na obeh rokah. Njegova žena je pokli-
cala rešilno postajo, ki ga je prepeljala v bol-
nico. Vzrok poskušene samomora so baje
družinske razmere.

Gospodarstvo.

Finančni položaj in denarstvo Rusije.

Na ruskem poslanstvu v Berlinu je So-
kolnikov, ljudski finančni komisar, raz-
ložil finančni in vrednotnopolitični položaj Ru-
sije, 17. septembra tega leta. Ruski proračun
izkazuje pri izdatkih zadnjih mesecev sledeče
številk — to so samo proračunski izdatki, ne
faktični, jih 17. septembra še ni mogel vedeti:
za julij 140 milijonov zlatih rubljev, za avgust
160, za september 170. Teh 170 milijonov bodo
takole pokrili: 110 milijonov z rednimi dohod-
ki davkov, carine itd.; 15 milijonov z izdajo
sovjetskih rubljev; 45 milijonov potom kre-
ditnih operacij, tako z dolgoročnim zlatim po-
sojilom, ki bo prvo te vrste v Rusiji, s kratko-
ročnimi zlatozakladnimi nakazili finančnega
komisariata, s krušnim posojilom in z zlatimi
obligacijami železnice.

Te številke nam odkrijejo nad vse za-
nimivo strukturo ruskega denarstva. Potem ko je bila začela sovjetska
Rusija s krušnim posojilom prve
poizkuse za vzpostavitev dolgoročnega držav-
nega kredita, je prešla sedaj k zlatemu
posojilu. Tistih 15 milijonov sovjetskih
rubljev ni niti desetina proračuna. Sokol-
nikov je izjavil, da bi sovjetska Rusija, če bi
bilo potrebno potrebno, natiskalnice bankov-
cev lahko pogrešila, da se pa temu sredstvu
toliko časa ne odreče, dokler ni ruski finančni
položaj popolnoma utrjen. To pa sedaj še ni.
Prehod k paralelni vrednosti, ki se
je izvršil v decembru 1922 z vpeljavo zlatega

červonca, se je dobro obnesel. — Pomislimo
na sedanji poizkus Nemčije, ki bo zaenkrat
operirala s tremi paralelnimi vrednotami. —
Da ne bi cirkulacije papirnega rublja preveč
utesnili, da bi torej še zmiraj lahko pobirali
inflacijski davek, so razdružili zlati denar na-
vzdol samo do enega červonca, kar odgovarja
desetim zlatim rubljem. S tem razdružitvijo
samo do gotove meje so potegnili trdno mejo
proti prevetiku prodiranju červonca v mali
promet. Červonec nima zamenjalne dolžnosti
v zlatu ali devizah, stabilnost vrednosti mu da-
je državna banka. Ta banka ima tudi relativ-
no velik devizni zaklad, ki ni nič dru-
gega kakor ogledalo aktivne trgovske
bilance. Aktivnost bilance pa podpira tudi
odredba, da mora biti uvoz za najmanj 10%
manjši kakor je izvoz. Sokolnikov je rekel, da
bodo s tiskanjem sovjetskih rubljev najbrž v
devetih mesecih popolnoma prenehali. Potem
bi bila denarna reforma končana, paralelna
vrednota odstranjena in s prehodom k zlati
vrednoti vpeljana končna vrednotna reforma.
Uporabljali bodo tudi še srebro in pa papirni
denar, ki ga bo lahko zamenjali s srebrom.
Srebro bo pa vpeljano samo kot drobiž. Ali
nas ne spominja vse to na sedanjo nemško re-
formo? Če niso paralelizma prevzeli Nemci
od Rusov?

Sedanji denarni obtoč v sovjetski Rusiji
obstoji v znesku dveh tretjin iz červonca, ki
ima stalno vrednost, samo ena tretjina je pa-
pirni denar. Kredit se je popolnoma ločil od
papirne vrednote in je prešel brez izjeme k
računanju v zlatu. Cene na Ruskem so z ozi-
rom na novo zlato vrednote samo okoli 25%
nad mirovnimi cenami, dočim znaša delovna
draginja 50%. Sokolnikov pravi, da se bo tudi
zunanja trgovina lepo razvijala; lani je zna-
šala 225 milijonov zlatih rubljev, letos pa ra-
čunajo na 400.

Računanje v zlatu ima v Rusiji popoln
uspeh.

g Ponovno padanje tujih valut in deviz.
Na včerajšnji curiški predborzi se je dvignil
dinar od 6.175 na 6.30. Na zagrebški borzi so
rapidno padle vse tuje valute in devize. Tako
dolar od 88 na 84.50 (odnosno dolarski ček od
89 na 86), London od 412 na 401 do 404, Trst
na 4.05, Praga na 2.62 do 2.69 in Curih od
16.10 na 15.75 do 15.90, Pariz je pa ostal na-
dalje čvrst. Na curiški borzi je naš dinar ostal
na 6.30.

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi
notirajo žitu sledeče cene: pšenica 357.50 do
367.50, rž 290, ječmen 265, oves 255, koruza
260 do 262.50, pšenična moka št. 0 575 do 585,
št. 6 370 do 385, otroči 145 Din. — Tendence
za pšenico in moko čvrsta.

g Domača sladkorna produkcija. Osješka
sladkorna tovarna je 21. t. m. začela z obratom.
Lani je porabila 474.500 met. stotov pese, letos
računajo na dvakratno množino. S podružnico
v Usori bo izdelala tovarna okroglo 900 vago-
nov sladkorja. Prvi novi sladkor je že prišel
na trg.

g Nove znamke v Rusiji. V spomin mo-
kovske gospodarske razstave je sovjetski
poštni komisariat izdal nove poštne znamke.

BORZA.

Curih, 25. septembra. (Izvirno.) Berlin
0.000040, Newyork 557.25, Holandija 219.50,
London 25.40, Pariz 35.40, Milan 25.85, Bruselj
30.35, Kodanj 100.25, Praga 16.80, Pešta 0.03,
Bukarešt 2.60, Belgrad 6.30, Sofija 5.35, Var-
šava 0.0017, Dunaj 0.0079.

Zagreb, 25. septembra 1923. Devize: Pe-
šta 0.45—50, Berlin 0.000050, Italija 4.05 do
4.07, London 401—404, Newyork 86—87.50,
Pariz 5.425—5.475, Praga 2.62—2.69, Dunaj
0.1230—0.1270, Curih 15.75—15.90. Valute:
dolar 84.50—85.—.

Ljubljanske novice.

Ij Krajevna odbora SLS za frančiškan-
ski in kolizejski okraj. Danes točno ob 6.
zvečer v spodnjih prostorih Rokodelskega
doma važen sestanek krajevnih odborov
SLS za frančiškanski in kolizejski okraj.
Udeležba obvezna za vse odbornike in so-
mišljenike SLS v omenjenih dveh okrajih.
Poroča podžupan dr. Stanovnik ter ob-
činska svetnika Mihael Moškerc in Al-
bin Zajec. — Predsedstvo.

Ij Podružnica Slovenske Straže frančiškan-
ske prosvete ima danes ob 8. zvečer sejo v
dvorani frančiškanske porte. Odbornike vabi k
polnoštevilni udeležbi predsednica.

Ij Tombola športne zveze, ki se je vršila v
nedeljo na Kongresnem trgu, je bila prav do-
bro obiskana in je v vsakem oziru povojno
uspela. Dobitke je naklonila sreča sledečim
igralcem. Prvo darilo je dobila gdč. Jelica Vre-
čko in sicer krasno hrastovo spalnico, vredno
10.000 Din. Drugo darilo, kuhinjsko opremo, je
dobil stavbni delavec Josip Bufolin v Trno-
vem, tretje darilo, luksuzno kolo, je dobil Sta-
nislav Černe, mizar pri stavbeni družbi na
Glincah, četrto darilo, šivalni stroj, je dobila
gdč. Marija Aumanova iz Gline, peto darilo,
stensko uro, je dobil godbenik pri Dravski di-
viziji Viktor Kavčič in šesto darilo, vrečo mo-
ke, je dobil ključavničar južne železnice Jos.
Čelovin. Tombola se je jako živahno razvijala,
trpela je komaj dobro uro. Zanimivo je bilo,
da so se za prvo in za drugo darilo zglašili sko-
ro istočasno kar po trije dobitki in je končno
odločil dobitke žreb.

Ij Kegljški odsek »Družabnega kluba«
ima od danes naprej zopet redno vsako sredo

svoje večere na keglišču pri Košaku. Začeteč
ob 8. Gostje dobrodošli!

Ij Tedenski zdravstveni izkaz. Od 16. do
22. septembra 1923 je bilo v Ljubljani rojenih
19, umrlo je pa 25 oseb, od tega 10 tujcev.
Vzrok smrti v 4 slučajih jetika, v 1 pljučnica,
v 1 dušljivi kašelj, v 2 škrlatica, v 2 griža, v
1 zastrupljenje rane, v 1 možganska kap, v
1 srčna hiba, v 2 rak, ostalo druge bolezni.

Ij Nalezljive bolezni v Ljubljani. Od 16. do
22. t. m. so bili v Ljubljani naznanjeni 3 slu-
čaji škrlatice, 2 legarja, 15 griže, 2 dušljivega
kašlja.

Cerkveni vestnik.

c Člani križanske Moške in mladeniške
Marijine družbe se sestanejo nocoj ob pol 8
v družbini dvorani.

c Naročaji ein razširjajte »Klaverjev ko-
ledar« za leto 1924. Ima mnogo poučnih in za-
bavnih povestic in slik iz zamorske dežele.
Vsi prijatelji afriških misijonov, omislite si ga,
saj stane 1 izvod le 4 Din, s pošto 20 par več.
Kdor naroči 12 izvodov, dobi enega povrh.

c »Misijonski koledarček za mladino« za
leto 1924 prav toplo priporočamo vsem star-
šem in vzgojiteljem, naj ga kupijo svojim otro-
kom radi lepih slik in izborne vsebine. Je tudi
zelo primerno Miklavževno darilo. Cena 1 iz-
vod 2.50 Din, po pošti 20 par več; pri naročbi
12 koledarčkov eden povrh.

Občni zbor Orlovske podzveze.

Občni zbor OP se bo vršil v nedeljo 30.
t. m. točno ob pol desetih dopoldan v Ljud-
skem domu. Ob devetih bo v stranski ka-
peli cerkve sv. Jožefa sv. maša, katere naj
se vsi zastopniki občnega zbora udeležijo.
Vhod v cerkev s Ciril Metodove ulice.

Zastopniki odsekov naj ne pozabijo na
pravilno izpolnjena pooblastila. Vsak za-
stopnik more in sme zastopati samo svoj
odsek. Pride pa lahko na občni zbor vsak
redni član.

Polovična vožnja. Na južni železnici naj
se člani pri blagajni izkažejo s člansko iz-
kaznico ter vzamejo cele vozne listke, ki ve-
ljajo tudi za nazaj. O načinu polovične vo-
žnje na državni železnici bomo odseke pra-
vočasno obvestili v Slovenec.

Odseke, ki še niso poslali izpolnjenih
tiskovin za vložitev pravil na okrajno gla-
varstvo, pozivljemo, naj jih prinesejo s se-
boj na občni zbor in oddajo v pisarno.

Krekovemu okrožju. Tehnični tečaj za
Krekovo okrožje se more vršiti 5., 6. in 7.
oktobra. V drugih dnevih nemogoče. Pred-
sedstvo OP.

Poizvedovanja.

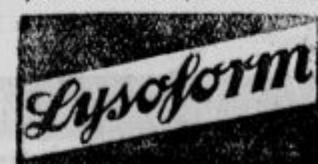
Zatekel se je mlad lovski pes. Dobi se
Sv. Petra nasip 35.

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja!

Deželno sodišče v Ljubljani je vsled na-
redbe z dne 15. VIII. 1923, s katero je bila
določena glavna razprava, razpravljalo dne
28. VIII. 1923 pod predsedstvom v. d. s. Mla-
diča, v navzočnosti dež. sod. sv. dr. Mohoriča,
dež. sod. sv. Antloga in okrajnega sodnika Av-
seca kot sodnikov in avskultanta dr. Fellacher-
ja kot zapisnikarja v prisotnosti zasebnega
obtožitelja zastopnika dr. Klepa, odvetnika v
Ljubljani, ob navzočnosti obtoženca o obtožbi,
katero je dvignil zasebni obtožitelj inž. Ferd.
Kranjec zoper Miha Moškercera radi pregreška
zoper varnost časti in po predlogu, stavljenem
po obtožiteljevem zastopniku na obsodbo v
smislu obtožbe, dne 28. VIII. 1923 razsodilo
tako: Miha Moškerc, roj. 30. X. 1872 v Ljub-
ljani, tja pristojen, r. k., oženjen, odgovorni
urednik »Slovenca«, stanujoč v Ljubljani, Du-
najska cesta št. 38, predkaznovan, je kriv,
da je kot odgovorni urednik »Slovenca« opu-
stil v šte. 142 »Slovenca« z dne 26. 8. 1923
na drugi strani v tretji koloni objavljeni s
naslovom »Politične vesti« in s podnaslovom
»Svarilen zgled« čitati, da je torej zanemarljivo
ono paznost, pri kateri bi, ko bi jo imel, ka-
kor je njegova dolžnost, bila izostala spreje-
te omenjenega članka. S tem je zagrešil pre-
stopke zanemarjanja dolžne paznosti po čl. III/1
zakona z dne 15. 10. 1868, št. 142 d. z., in se
obsodi v smislu § 427 k. pr. r. po čl. III/5 ome-
njenega zakona na 2000 Din denarne kazni
ali 10 dni zavora v slučaju neizterljivosti in
po § 389 k. pr. r. v povračilo stroškov ka-
zenskega postopanja in eventualne izvršitve
kazni. Obtoženec ima v smislu § 39 zakona
z dne 17. 12. 1862, št. 6 d. z. za 1863 na svoje
stroške obajiti sodbo v listu »Slovenec«, naj-
kasneje v treh dneh po pravomočnosti raz-
sodbe.

Na celém kontinentu

je že mnogo let poznano izborno, povsod razšir-
jeno desinfekcijsko sredstvo

ki se porablja pri umivanju rok in aparatov, po-
tem za vsakovrstno desinficiranje vakor tudi za
odstranjevanje vsakega neprijetnega vonja. Dobi-
va se v lekarni in drogeriji v izvorni opremi s
priloženim navodilom o uporabi.

Generalno zastopstvo in zaloga za celo Jugoslavijo

»Jugopharmacija d. d.«

ZAGREB — PRILAZ 12

MARIJA GÖTZL

Liublana, Zidovska ulica šte. 8

Modni salon damskih klobukov

Največja izbira!

Kuharico pridno in snažno, k dve-
ma osebam, poleg hiš-
ne, IŠČEM. - JOS. SELOVIN-ČUDEN,
Ljubljana, Mestni trg št. 13. 6076

GOSPODIČNA,

večja knjigov., strojepisja in stenografije
z večjo prakso in dobrih spricvali,
IŠČE SLUŽBE v kakem večjem podjetju.
Dopisi pod »Vestna 6070« na upravo.

Zmožna likarica

se priporoča cenj. damam za to delo.
Gre na dom. Naslov pri upravi pod 6095.

Iščem mesta prodajalke

za 18 let staro siroto. Dekle je pridna
in poštena. Ponudbe se prosi na naslov:
LJUDMILA MAL, Tržaška cesta št. 24.

Po možnosti za takojšnji nastop IŠČE
MESTA PRVOVRSTEN

KNJIGOVODJA-bilancist

in prakso, korespondent v krajevnih je-
zikih, dober organizator, pri večjem trg.
ali obrtnem podjetju. Ponudbe pod »Vse-
stransko vporabljljv« na upravo lista.

Dva krojaška pomočnika

za boljše, stalno, veliko delo, sprejemem
takoj. Hrana in stanovanje v hiši. IVAN
ŠTUPICA, krojač, Dob pri Domžalah.

Vajenca sprejme M. HORVAT
čevljarstvo, Dunajska cesta 9, Ljubljana. 6093

Izurjeno pletiljo

trejemem. — Ponudbe na upravo »Slo-
venca« pod šifro »IZURJENA«.

Kleparskega VAJENCA

proti plačilu sprejme tврdka REMZGAR
in SMERKOL, Ljublj., Florjanska ul. 13.

KONZERVNA TOVARNA »GLOBUS« na
VRHNIKI išče za takojšnji nastop

skladiščnika

(semca). Prednost vpokojeni orožniki.
Istotam sprejmo v službo spretaj in pa
vestno SALDAKONTISTINJO. Stanova-
nje prosto. V obeh slučajih naj se po-
nudbe naslovijo direktno na tovarno.

Helena pl. Schoeppl rojena
Kosler naznanja tužno vest, da
je njen zvesti oskrbnik, gospod

Franc Korbar

dne 22. sept. ob pol 8. uri zve-
čer, previden s tolažili sv. vere,
v 79. letu svoje starosti bogu-
vdano preminul.

Ranjki je marljivo in pridno
služil 44 let mojemu očetu in
meni. — Ohranimo mu vedno
hvaležen spomin.

Grad Vrhnova, Dol., 24. 9. 1923

Učenko sprejemem brez hrane in sta-
novanja za trgovino z meš.
blagom v Ljubljani. Oziram se samo na
osebne ponudbe. — Naslov pove uprava
»Slovenca« pod št. 5934.

Dr. Ivan Hubad

okrožni in zobozdravnik
v Škofji Loki zopet ordinira
od 28. septembra dalje.

Večerni učni tečaj

za SLOVENSKO STENOGRAFIJO otvo-
ri dne 5. oktobra na drž. trgovski šoli
v Ljubljani nadupravitelj Rud. BINTER,
bivši učitelj stenografije na tukajšnji trg.
šoli. Prijave in informacije do 4. oktobra
Hrenova ulica 13/I. od 3.—5. ure pop.

Zlatarski pomočnik

le prvovrstna moč, dobi takoj mesto
proti dobri plači. — LUD. ČERNE, zla-
tar-jewelir, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Pestunjo

že vajeno otrok, SPREJMEM TAKOJ.
— ELZA SEVER, Ljubljana, Wolfova
ulica št. 12. 5989

Prvovrstna kontorska moč

(vodja pisarne) več več jezikov (tudi
cirilice), knjigovodstva, stenografije, stro-
jepisja, dober korespondent in organiza-
tor išče primerne mesto. — Ponudbe
sprejema uprava lista pod št. 5840.

Pisarniški vodja

z najboljšimi izpričevali, večletno bogato
prakso, v vodstvu denarnih i. dr. gospod.
zavodov strok. temeljito izurjen, star 40
let, povsem zanesljiv in vesten, ZELI
premeniti dosežanje mesto, kjer slušuje
17 let. Sprejel bi vodstvo večje obč. tra-
nšnice ali posojilnice v mestu ali na de-
želi. Zmožen je položiti kancijo. Reflek-
tira le na stalno mesto. — Ponudbe je
poslati pod »J.B.« na upravo lista. 6013

Stanovanje v Ljubljani

ODDAM TAKOJ v pred tremi leti zgra-
jeni hiši: 4 sobe, kuhinja, pritlikline in
vrt. Lepa lega. Mesečna najemnina 6000
kron. Pogoji: plačilo dveletne najemnine
naprej. Naslov pove uprava pod št. 6073.

Hiša naprodaj

z velikim vrtom (veliko sadja) z gozdom
in srenskimi pravicami. Zelo primerno za
vpokojenca. Na vpogled do 10. oktobra.
BEGUNJE št. 45 pri Lescah, Gorenjsko.
Predl. JOŽEF GAŠPERIN. 6092

KLAVIRJE in PIANINE

KUPUJEM. — Ponudbe z označbo cene,
marke, dolgoti in notranje konstrukcije
(t. j. da-li ima klavir znotraj okoli že-
lezno ali leseno ramo), naj se pošljejo na
S. F. ČOP, ZAGREB, Mrazovičeva ulica
št. 12, III. nadstropje. 6102

Posestvo naprodaj

iz proste roke, obstoječe iz hiše, skodnja,
s hlevom, 13 njiv, en gozdni in en pašni
del, skupaj 32 parcel ter tozadevno orod-
je. Več pove posestnik v Dolgvasi št. 58
pri Kočevju. 6089

Prodaj dober glasovir,

kateri se lahko ogleda pri ED. MARINIČ,
SV. URBAN pri Ptuj. 6091

OBVESTILO!

OBVEŠČAM SLAVNO OBČINSTVO, DA
kupujem stare OBLEKE,
ČEVLJE in POHIŠTVO. —

Grem tudi na dom. — Dramé Martin,
Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje št. 29.

Otava

ca 18 m² NAPRODAJ. — Poizve se pri
upravi »Slovenca« pod številko 6098.

BUKOVA DRVA

ponudite z navedbo cene DRUŽBI
»ILIRIJA«, Ljubljana, Kralja Petra
trg št. 8. 6087

Prevozna motorna ŽAGA

3 HP, za REZANJE DRV, NAPRODAJ.
Dopisi na POŠTNI PREDAL št. 103,
Ljubljana. 6085

CEMENT, PREMOG STREŠNA OPEKA

stalno v zalogi pri H. PETRIČ, Ljub-
ljana, Dunajska cesta 33. — Telefon 366.
Skladišče »Balkan«. 5028

Trapist-sir, kg po 112 K

postavbo Slovenija, pošilja po povzetju
mlekarna SVEAR, Lipovljani, Hrvatska.

KISELJAK

ZAGREB BEOGRAD
Rica št. 69. Balkanska ul. 25
Tel. 18 Tel. 30—05

Brzojavi: »Stroje«

Skladišče armatur za paro, vodo
in plin v velikih množinah.

Realitetna pisarna ARZENŠEK & COMP.,

d. z o. z., Celje, Kralja Petra c. 22,
IMA NAPRODAJ:

hiše, vile, graščine, gostilne, trgo-
vine, vsakovrstna kmetijska pose-
stva, gozdna in veleposvetstva, žage,
mline i. t. d.

NAJCENEJŠE in najboljše KRITJE je

»AZBEST«

CEMENTNI ŠKRILJ.

Dobavlja in krije »KAMENIT«, tovarna
umetnega škrija in elektrarna, LAŠKO.
Ustanovljena leta 1910.

Tovorni avto

FROSCH BISSING

POCENI NAPRODAJ.
AVTO FLORJANČIČ, Ljubljana.

V najem oddam HIŠO

na periferiji mesta, z lepim stanovanjem,
velikim skladiščem, trgovino, konjskim
hlevom in drugimi pritliklinami. Hiša je
tudi po primerni ceni naprodaj. — Na-
slov pove uprava lista pod št. 5990.

Stanovanje v Ljubljani

ODAAD za oktober v novozgrajeni hiši,
obstoječe iz 3 sob, kopalnice in vrta. Me-
sečna najemnina 3000 K. Pogoji plačila
3 letne najemnine naprej in posojilo 200
tisoč kron proti varnosti na ugodnem
mestu. Naslov pove uprava pod št. 6074.

Nagrobni spomenik še dobro
kupi. — Ponudbe z navedbo cene na
upravnistvo »Slovenca« pod šifro: »NA-
GROBNI SPOMENIK«. 6048

OTVORITEV

Specialne zaloge tapet, izdelkov
ZIMA vseh vrst — morska trava — vsi
v stroko spadajoči predmeti. — Točno
in solidno delo po naročilu in popravila.

Se priporoča

Rud. Sever

(prej BRATA SEVER), tapetnik in deko-
rater, Ljubljana, Gosposvetska cesta 6.

Otroški vozički

po znižani tovarniški ceni v veliki iz-
beri vsakovrstnih modelov. TRIBUNA,
Ljubljana, Karlovska cesta 4. 5844

Najboljši premog, drva
ogljje KUPITE najceneje pri DRUŽBI
ILIRIJA, Ljubljana, Kralja Pe-
tra trg št. 8, telefon št. 220. 244

Otroški vozički

več vrst, DVOKOLESA, najnovejši MO-
TORČKI amerik. tipa »Evans«, »Ori-
nete«, »Motorette«, »Omega«, D. K.
— Zaloga pneumatike in delov po-
nižji cenl. Vsa popravila, emajliranje
poniklanje. — »TRIBUNA«, F. B. L.
tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Novi vinski sodi

(bačve) v vseh velikostih se dobe in po-
pravljajo pri Fr. Repiču, Ljublj., Trnova

Prodaj enonadstr. HIŠO

z 9 stanovanji na Selu. Eno stanova-
nje bo v kratkem prazno. — Naslov pove
upravnistvo »Slovenca« pod št. 603

Zahvala.

Vsem, ki so nam ob prebriski izgubi izkazali svoje
toložilno sočutje ter spremljali predrago raniko na zadnji
poti, si usojamo tem potom izrekati svojo iskreno in glo-
boko zahvalo.

Bog plačaji!

Ljubljana, dne 24. septembra 1923.

Zalujoče rodbine:

Šuman, Šusteršič, Niche, Gasteiger.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja povodom smrti na-
šega nadvse ljubljene očeta, oziroma soproga,
tasta in starega očeta, gospoda

Rajmund Ranzinger-ja

seniorčeta špedicijske tврdke R. Ranzinger

za darovane lepe vence in cvetje, kakor za
mnoštvenostno častno spremstvo na zadnji poti,
izrekamo tem potom najprisernejšo zahvalo.

Ljubljana, 25. septembra 1923.

Zalujoče rodbine

Ranzinger - Pauliczek - Kornik - Dusa

Razglas.

NA PARNI ŽAGI KOB V LAZNICI, občina BISTRICA pri Limbušu,

je naprodaj na javni dražbi dne 1. oktobra 1923

ob 9. uri dopoldne ŽELEZNI MATERIJAL: 15 komadov tračnic po 15 m (skupaj
7436.11 kg) in sledeče drobnarije: 20 komadov ZAPLATA, 3 komadi menjalnih
komolcev (Wechselstangen), 93 komadov PODLAG, 2 zaboja VIJAKOV in drugih
stvari.

OBČINSKI URAD BISTRICA PRI LIMBUŠU.

VELIK IN LEP

trgovski lokal

za BANKO, AGENTURO ali za vsako drugo TRGOVINO na najlepšem trgu
v središču mesta, tik borze, TAKOJ ODDAM, eventualno PRODAM tudi HIŠO. —
Resne ponudbe do 5. oktobra t. l. na naslov: P. KIRBISCH, Kongresni trg št. 8
Ljubljana.

Konfekcijska trgovina

J. Maček

Aleksandrova cesta šte. 3

»daja konzorcij »Slovenca«.

dgovorni urednik: Mihael Moškerc v Ljubljani.

»ugoslovanska tiskarna v Ljubljani.